

VII Gminny Konkurs Poprawności Językowej
Język moją wizytówką

KOD UCZNIĄ

--	--	--	--	--

NAZWA SZKOŁY

--

VII Gminny Konkurs Poprawności Językowej

Język moją wizytówką

12 lutego 2025 r.

czas: 120 minut

Instrukcja dla uczennicy/ucznia

1. Na tej stronie wpisz swój kod oraz nazwę szkoły, do której uczęszczasz.
2. Czytaj uważnie treść wszystkich zadań. Wykonuj je zgodnie z poleceniami.
3. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym/niebieskim tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach **2, 4, 8, 10, 13, 16 i 18** poprawna jest **tylko jedna** odpowiedź.
6. Polecenie **20** jest zadaniem **wielokrotnego wyboru**.
7. Zaznacz poprawną odpowiedź poprzez zamalowanie właściwej kratki.
8. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi.
9. W przypadku pomyłki błędne zaznaczenie otocz kółkiem, a następnie zaznacz właściwą odpowiedź.
10. Rozwiązania zadań otwartych zapisuj czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach.
11. Maksymalnie możesz zdobyć 210 punktów.

Życzymy powodzenia!

1. Właśnie dziś, 12 lutego, obchodzony jest Ogólnopolski Dzień Pisania Piórem. Obecnie umiejętność kształtnego i odręcznego pisania wiecznym piórem jest rzadko spotykana. W słowniku frazeologicznym znajduje się kilka zwrotów poświęconych pisaniu. Wyjaśnij znaczenie poniższych frazeologizmów. 5 pkt

- a) pisać jak kura pazurem – _____
- b) coś palcem na wodzie pisane – _____
- c) pisać do szuflady – _____
- d) bądź mądry i pisz wiersze – _____
- e) coś jest komuś pisane – _____

2. Która forma jest poprawna? 1 pkt

- A nicniemówienie
- B nic niemówienie
- C nic nie mówienie

3. Ułóż z podanymi wyrazami po dwa zdania tak, by pokazywały różne znaczenia tych słów. Zapisz, jak nazywają się takie wyrazy? 5 pkt

a) kolejka

b) szlaban

Wniosek: wyrazy takie nazywają się _____

4. Która forma wyrażenia jest poprawna? Wskaż właściwą odpowiedź. 1 pkt

- A śpieszyć
- B spieszyć
- C obydwie formy są poprawne

5. Przekształć zapisaną niżej wypowiedź tak, by stała się mową zależną. 2 pkt

– Zosiu, czy widziałaś gdzieś mój telefon? – spytała zmartwiona mama.

6. Obok podanych dat zapisz odpowiadające im nazwy powszechnie znanych świąt lub obyczajów. 6 pkt

14 lutego – _____

21 lutego – _____

1 kwietnia – _____

26 maja – _____

11 listopada – _____

6 grudnia – _____

7. W trosce o czystość i piękno języka należy unikać wyrazów modnych i potocznych, gdyż nadużywane w sytuacjach nieoficjalnych prowadzą do zubożenia polszczyzny. W poniższym tekście zastąp wyrazy *fajny/fajnie* stosownymi synonimami. Wolne miejsce uzupełnij tak, by wypowiedź była precyzyjna, bogata w przymiotniki i przysłowki oraz logiczna. Użyte słowa nie mogą się powtórzyć. 24 pkt

Wczoraj był (*fajny*) _____ dzień! Po lekcjach nareszcie spotkałam się z moją (*fajną*) _____ przyjaciółką Beatką. Poznałyśmy się zeszłego roku podczas letnich kolonii nad (*fajnym*) _____ polskim morzem.

Najpierw umówiłyśmy się w (*fajnej*) _____ cukierni znajdującej się na (*fajnym*) _____ osiedlu, na którym mieszkam. Zjadłyśmy po kawałku (*fajnego*) _____ sernika, który podała nam (*fajna*) _____ kelnerka. Ozdobione (*fajnymi*) _____ posypkami ciasto wyglądało (*fajnie*) _____ na (*fajnym*) _____ talerzyku.

Następnie poszłyśmy do kina obejrzeć (*fajny*) _____ film. Grali w nim (*fajni*) _____ aktorzy w (*fajnych*) _____ kostiumach. (*Fajna*) _____ muzyka i (*fajne*) _____ sceny sprawiły, że poczułyśmy się w (*fajnych*) _____ kinowych fotelach naprawdę (*fajnie*) _____!

Po (*fajnym*) _____ relaksie poszłyśmy na zakupy. Okazały się naprawdę (*fajne*) _____. Kupiłam (*fajną*) _____ bluzę, (*fajne*) _____ dzinsy i (*fajne*) _____ adidas.

Razem z przyjaciółką spędziłyśmy (*fajne*) _____ popołudnie pełne (*fajnych*) _____ emocji.

8. Wskaż zestaw, w którym poprzez pogrubienie poprawnie zaznaczono sylaby akcentowane. 1 pkt

- A wice-król, pi-sa-li-byś-my, czte-rech-set, sza-co-wać, ga-lak-ty-ka, wy-gra-li-śmy
- B wice-król, pi-sa-li-byś-my, czte-rech-set, sza-co-wać, ga-lak-ty-ka, wy-gra-li-śmy
- C wice-król, pi-sa-li-byś-my, czte-rech-set, sza-co-wać, ga-lak-ty-ka, wy-gra-li-śmy
- D wice-król, pi-sa-li-byś-my, czte-rech-set, sza-co-wać, ga-lak-ty-ka, wy-gra-li-śmy

9. Piękna polszczyzna to taka, która nie tylko jest poprawna, ale i dostosowana do sytuacji komunikacyjnej. W zachowaniu kultury i subtelności wypowiedzi pomagają eufemizmy. W podanych zdaniach rozpoznaj je, podkreśl i zapisz, co oznaczają. 5 pkt

a) Od zawsze wiedziałam, że Błażej ma lepkie ręce.

b) Grażynkę wyróżnia radiowa uroda.

c) Tymek znów nie napisał wypracowania, bo jest urodzony w niedzielę.

d) Kolejne reportaże pokazują, że dziennikarze mijają się z prawdą.

e) Julia nie przepada za koleżankami, które lubią wziąć kogoś na języki.

10. W zdaniu: *Naturalnie wchodzą tam słowa pilnie potrzebne, bo określają rzeczy i pojęcia nowe, do tej pory w języku nieobecne* – znajdują się następujące części mowy: 1 pkt

- A 2 przysłówki, 2 czasowniki, 1 zaimek, 1 partykuła, 5 rzeczowników, 3 przymiotniki, 2 spójniki, 2 przyimki
- B 2 przysłówki, 2 czasowniki, 2 zaimki, 5 rzeczowników, 3 przymiotniki, 2 spójniki, 2 przyimki
- C 3 przysłówki, 2 czasowniki, 1 imiesłów przymiotnikowy bierny, 2 zaimki, 4 rzeczowniki, 2 przymiotniki, 2 spójniki, 2 przyimki
- D 2 przysłówki, 2 czasowniki, 2 wykrzykniki, 3 zaimki, 3 przymiotniki, 3 spójniki, 3 przyimki

VII Gminny Konkurs Poprawności Językowej
Język moją wizytówką

11. W wykreślanke ukryło się pionowo, poziomo, wspak i na skos 10 wyrazów zapisanych z „rz” oraz „ż”. Znajdź je, wykreśl i zapisz pod diagramem. Następnie obok każdego z nich zapisz regułę ortograficzną uzasadniającą pisownię. 10 pkt

Z	R	T	S	I	M	R	U	B	Ś	S
A	J	C	A	Ż	N	A	R	A	K	N
R	Ę	U	E	C	G	D	W	A	Ł	Y
P	A	K	I	Z	T	G	Ż	L	N	C
E	R	R	Ą	M	R	E	R	J	F	E
J	E	Z	B	Ż	N	O	U	Z	J	R
Z	Ż	Y	S	I	Ó	B	P	C	H	Z
A	R	C	E	Ń	K	P	Z	O	Ę	Ó
Ż	E	A	F	A	N	Y	Ż	U	R	D
G	B	I	L	K	A	Ż	G	E	I	P

12. Do podanych wyrazów obcego pochodzenia dopisz ich polskie odpowiedniki. 6 pkt

potencjalny – _____ atencja – _____

dylemat – _____ sceptyczny – _____

progres – _____ absencja – _____

13. Wyraz *przebiśnieg* składa się z: 1 pkt

- A 6 głosek dźwięcznych i 3 głosek bezdźwięcznych
- B 7 głosek dźwięcznych i 2 głosek bezdźwięcznych
- C 9 głosek dźwięcznych

14. Wpisz w wolne miejsca właściwe formy utworzone od podanych w nawiasach nazw miejscowości. 16 pkt

Pewien młody człowiek często zmieniał miejsca zamieszkania. Urodził się w (Krasnystaw) _____. Gdy miał pięć lat, wraz z rodzicami wyjechał do (Bielsko-Biała) _____. Będąc studentem, nieraz przyglądał się pięknemu (Kraków) _____ i (Wrocław) _____.

Kilka lat później mieszkał w (Ruciane-Nida) _____. Podczas wakacji często odwiedzał najbliższą rodzinę. Jego dziadkowie mieli uroczą góralską chatkę w (Ząb) _____. W (Krynica Zdrój) _____ wraz z wujkiem Andrzejem oddychał górskim powietrzem. Ciocia Eugenia zaprosiła go do (Limanowa) _____, a następnie do pensjonatu w (Choroszcz) _____. Niezwykle podobał mu się pobyt u siostry w (Końskie) _____ oraz u brata we (Wschowa) _____.

Przez kilka lat mieszkał w (Poznań) _____, skąd dojeżdżał do pobliskich (Komorniki) _____. Wkrótce założył rodzinę i przeprowadził się do (Tarnobrzeg) _____. Co prawda miał daleko nad morze do (Kołobrzeg) _____, ale czy nie można tego zmienić, by opalać się w (Kądzierzyn) _____?

15. Uzupełnij tekst dyktanda, wpisując w wolne miejsca *q, ę, en, em, on lub om*. 27 pkt

W szkole wybuchła s____sacja! Matematyk, pan Winc____ty, był uk____t____towany, gdy na jego k____to wpłyn____ła p____sja. Owładni____ty emocjami poczuł się dość k____fortowo i sk____sumował całą____ tabliczk____ dubajskiej czekolady. Nieco sk____fundowany postanowił przyjrzeć się metod____ używania k____t____ierza.

Kr____py K____rad z ostatniej ławki trzymał r____k____ na t____blaku. H____ryk utrzymywał t____po pracy, ale miał problemy z ori____tacją przestrzenną. U Jurka, który patrzył t____pym wzrokiem, podczas kreślenia r____bu pojawił się mankam____t. Siedz____ca obok Flor____tyna z c____tkowanym plecakiem wyci____gn____ła t____perówkę, by naostrzyć ołówek. Zacz____ła rysować okr____głe b____bki. Nauczyciel wyj____ł z biurka k____pas, podszedł do okna i przyjrzał się rosn____cemu na kl____bie k____kolowi. Opowiedział uczni____s____tymentaln____ leg____d____ o ksi____ciu, który dzi____ki s____dzie znalazł skarb, ale swoich praw musiał dochodzić w s____dzie. Wszyscy uczniowie z wyj____tkiem Patryka, krn____brnego t____paka i zrz____dy, byli zadowoleni z lekcji.

16. Przysłowie *Nie ma złej drogi do swej niebogi* oznacza, iż:

1 pkt

- A każdy sposób jest dobry, by wyjść z nędzy i biedy.
- B każdy sposób jest dobry by pozyskać względy ukochanej.
- C zawsze można naprawić swoje życie.
- D nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło.

17. W podanych niżej zdaniach ukryły się błędy stylistyczne, składniowe, frazeologiczne. Popraw wypowiedzenia tak, by stały się poprawne.

12 pkt

a) Wszyscy pamiętamy wycieczkę, którą zorganizowano do Krakowa, który słynie z pysznych obwarzanków.

b) Szedłszy do pracy, nuciłem wesołą piosenkę.

c) Czwooro dzieci zjadały się pysznymi faworkami.

d) Pracownicy zebrali się, by wprowadzić poprawki w statusie.

e) Transakcje internetowe wyparły zakupy w sklepach stacjonarnych.

f) Zjadłszy śniadanie, zza chmur wyszło słońce.

g) Emil nie zasypuje gruszek w popiele, dlatego pilnie się uczy do egzaminu ósmoklasisty.

h) Magda kupiła tą książkę na promocji.

i) Nie wiem, jaką destynację wybierasz w wakacje, ale ja chcę jechać na Chorwację.

j) Pojedyncza jednostka nic nie zdołała, jeśli nie będzie mieć wsparcia grupy osób.

18. W którym szeregu znajdują się poprawnie zapisane skróty wyrazów: *dyrektor, według, pułkownik, inżynier, magister, dolar*? Wskaż właściwą odpowiedź. 1 pkt

- A dyr., wg., płk., inż., mgr., dol
- B Dyr., wg., płk, inż., mgr, dol.
- C dyr., wg, płk, inż., mgr, dol.
- D dyr., wg, płk., inż., mgr., dol

19. Od podanych w nawiasach bezokoliczników utwórz właściwe formy czasowników, a następnie zapisz je w wyznaczonym miejscu. 11 pkt

- a) Kiedy _____ (*iść – cz. przeszły*) do szkoły, spotkałem Karola.
- b) Właśnie _____ (*mieć – 1.os., lp., cz. teraźniejszy*) mak do ciasta.
- c) Po przegranym meczu chłopaki _____ (*biegać – cz. przeszły*) wokół boiska i _____ (*wykrzykiwać – cz. przeszły*) niecenzuralne słowa w kierunku przeciwnej drużyny.
- d) Podręczniki _____ (*być – cz. teraźniejszy*) dopuszczone do użytku szkolnego.
- e) Od rana boli mnie gardło, dlatego _____ (*ssać – 1.os., lp., cz. teraźniejszy*) tabletkę.
- f) W czwartek chłopcy _____ (*wygrać – cz. przeszły*) turniej.
- g) Dlaczego _____ (*taić – cz. teraźniejszy*), że dostałeś szóstkę z kartkówki?
- h) Czas ruszać w drogę, _____ tym samochodem (*mknąć – 1.os., lm., tryb rozkazujący*)!
- i) Małe dzieci nie _____ (*umieć – cz. teraźniejszy*) posługiwać się sztucami.
- j) Proszę cię, nie _____ (*gwizdać – 2. os., lp., tryb rozkazujący*) w domu.

20. Wskaż zdania, w których występują błędy. 1 pkt

- A Prosiłem Karola o pomoc z matematyki, bo niebardzo rozumiem ostatnią lekcję.
- B Niemając wystarczającej wiedzy, Maja wzięła udział w konkursie.
- C To zadanie jest nie możliwe trudne do wykonania w tak krótkim czasie.
- D Twoją ucieczkę z lekcji uważam za nie najlepszy pomysł.

21. Utwórz formę mianownika liczby mnogiej podanych par przymiotników i rzeczowników. 3 pkt

- a) świeży znajomy – _____
- b) cichy uczonec – _____
- c) duży chłopiec – _____

